

Metodika stranih jezika / Glottodidaktika

Metodika 20
Vol. 11, br. 1, 2010, str. 44-55
Stručni rad
Primljeno: 05. 02. 2008.

STRANI JEZIK STRUKE – ANALIZA STAVOVA STUDENATA

Ines Jelovčić

Filozofski fakultet, Zagreb

Sažetak - U radu se prikazuju rezultati ispitivanja provedenog na kolegiju "Engleski jezik struke" na prvoj godini studija Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Cilj ispitivanja bio je utvrditi stavove studenata prema kolegiju i njihovu motivaciju za učenje engleskog jezika struke kao i oblike nastavnog rada koje studenti smatraju poželjnim i učinkovitim. Rezultati pokazuju da studenti imaju pozitivan stav prema učenju stranog jezika, a najpoželjnijim načinom učenja smatraju govornu komunikaciju, zatim čitanje i na kraju pisanje. U okviru kolegija najviše ih zanima čitanje stručnih tekstova, diskusija o stručnim temama i usvajanje stručnog vokabulara.

Analiza stavova studenata pokazuje da ih kombinacija općeg i stručnog engleskog jezika s naglaskom na izbor zanimljivih tema najviše motivira za rad na kolegiju.

Glavne riječi: engleski jezik, stav i motivacija studenata, strani jezik struke

UVOD

Kvalitetan rad u bilo kojoj struci, pogotovo na akademskoj razini, u današnje vrijeme podrazumijeva razumijevanje i aktivnu uporabu barem jednog stranog jezika. To znanje je nužno za praćenje stručne literature, komunikaciju sa stranim poslovnim partnerima, kao i korespondenciju i razne oblike pismenog izražava-

nja. Shodno tome veliki broj akademskih institucija u svome programu predviđa nastavu stranog jezika kao kolegija putem kojeg bi studenti stekli potrebna znanja i vještine za razne vidove komunikacije na stranom jeziku. To je ujedno i cilj kolegija "Strani jezik struke" koji se kao obvezatni kolegij izvodi na prvoj godini studija na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu za studente nefiloloških studijskih grupa. Ostalim studentima ponuđena je mogućnost upisivanja kolegija kao izbornog predmeta.

Pri planiranju i realizaciji "Stranog jezika struke" neminovno se nameće pitanje motivacije studenata za ovaj kolegij. To je tema svakodnevne razmjene iskustava nastavnika stranog jezika, a pojavljuje se i u brojnim stručnim i znanstvenim radovima i istraživanjima vezanim za uspješno učenje stranog jezika (Mihaljević Djigunović, 1998). Ključno je pitanje nastavnika koji su u direktnom kontaktu sa studentima, kao i znanstvenika koji se bave ovom problematikom, kako motivirati studenta i potaknuti interes za uspješno organiziranje nastavnog procesa čiji rezultat je stjecanje kvalitetnog znanja i aktivne uporabe jezika. U okviru znanstvenih istraživanja ovim pitanjem bavili su se kanadski socijalni psiholozi Gardner i Lambert (1972). Autori navode integrativnu i instrumentalnu motivaciju za učenje stranog jezika, a uspjeh u učenju povezuju s razlozima kulturološke prirode (prihvatanje osobina kulture čiji jezik uče pri integrativnoj motivaciji), a manje s učenjem jezika radi karijere i akademskih ciljeva (pri instrumentalnoj motivaciji). Međutim, kao ključni čimbenik uspješnosti učenja naglašava se intenzitet motivacije, što kasnije potvrđuje i Brown (2001) navodeći da se u okviru obje vrste motivacije može govoriti o njihovom visokom i niskom stupnju. Gardner (1985) motivaciju definira kao stupanj do kojeg se pojedinac trudi naučiti jezik zbog želje i zadovoljstva koje iz toga proizlazi.

Autori koji se bave sadržajem i svrhom jezika struke (language for specific purposes - LSP) motivaciju povezuju s potrebama korisnika i ističu tzv. "learner-centred approach" tj. pristup usmjeren na učenika (Hutchinson & Waters, 1987). Prema ovim autorima učenike motiviraju različiti interesi i potrebe, a koriste i različite tehnike učenja i imaju različite vještine te shodno tome učenje treba usmjeriti prema njihovim konkretnim potrebama ("learners' needs").

Vezano za potrebe studenata, u okviru jezika struke naglasak se stavlja na jezik u kontekstu, odnosno, rad se bazira na analizi teksta kao cjeline i odlomka kao njegovog sastavnog dijela, a manje na analizi rečenice i njezinih pojedinačnih dijelova.

CILJ ISPITIVANJA

Kako bismo utvrdili dosadašnja postignuća studenata u učenju engleskog jezika, kao i njihove potrebe i motivaciju za postojeći kolegij, proveli smo anketu u šest studentskih grupa s prosječno 25 do 30 studenata u kojima se održava nastava "Engleskog jezika struke". Cilj ankete bilo je ispitati stavove studenata i motiva-

ciju za učenje jezika struke te utvrditi elemente i načine koje studenti smatraju bitnim za što kvalitetniju nastavu. Sljedeći cilj istraživanja bila je analiza čimbenika koji mogu pridonijeti kvaliteti nastave na osnovi prijedloga studenata. Pretpostavka je da bi primjena nekih ideja, prijedloga te potreba studenata rezultirala većim zanimanjem, motivacijom i zadovoljstvom u nastavi, a samim tim uspješnijim radom i postizanjem boljih rezultata u kolegiju.

METODOLOGIJA

Ispitivanje je provedeno na uzorku od 141 ispitanika 79,4% studentica (112) i 20,6% studenata (29 ispitanika) upisanih 2007/2008 ak. god. na prvu godinu studija (prosječna dob 19 godina) na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Ispitivanje je provedeno pomoću anonimnog upitnika koji je sadržavao 20 pitanja (Prilog 1). Pitanja su se odnosila na dosadašnje učenje engleskog jezika s obzirom na početnu dob i načine učenja jezika (pitanje 3), trenutačne oblike učenja jezika (pitanje 9), učestalost korištenja engleskog jezika (pitanje 4), učenje i korištenje drugih stranih jezika (pitanje 5), motivaciju za učenje stranih jezika (pitanje 8), poželjne i učinkovite načine učenja jezika općenito (pitanje 6) i u okviru sadašnjeg kolegija «Strani jezik struke» (pitanja 11 do 19). Primijenjeni upitnik ponudio je sljedeće mogućnosti odgovora na pitanja: da-ne (izbor između dvije mogućnosti), višestruki izbor (izbor jednog od više ponuđenih odgovora) te skalu od 1 do 4 (izbor jednog odgovora). Posljednje pitanje bilo je opisno, a studenti su zamoljeni da daju osobne prijedloge za unapređenje kvalitete nastave jezika struke. Rezultati ispitivanja dobiveni su obradom podataka pomoću statističkog programa SPSS.

REZULTATI ISPITIVANJA I DISKUSIJA

Obrada podataka pitanja navedenog upitnika pokazala je sljedeće rezultate.

Pitanje 2. odnosilo se na oblik studija (jednopedmetni ili dvopedmetni) koji su studenti upisali. Od ukupno 141 anketiranog studenta njih 60 studira po programu jednopedmetnog studija, a 81 student izabrao je dvije studijske grupe.

Od ukupno 60 studenata jednopedmetnog studija koji su sudjelovali u ovom istraživanju analizom rezultata ankete utvrđeno je da se rad u homogenim grupama može organizirati za studente pedagogije (20 ispitanika) i studente kroatistike (35

Tablica 1. Podatci o broju studenata s obzirom na oblik studija

	Broj studenata	Broj studenata u %
1. Jednopedmetni studij	60	42,6
2. Dvopedmetni studij	81	57,4
Ukupno	141	100,0

ispitanika). Za ostale studijske grupe jednopredmetnog i dvopredmetnog studija (različite studijske kombinacije) nastava jezika struke može se organizirati prema kriteriju grupiranja srodnosti studija (engleski jezik za studente povijesnih, književnih, lingvističkih, filoloških znanosti, i sl.). U slučajevima jezičnih grupa s nekoliko struka nastava se nastoji prilagoditi usvajanju osnovnih načela akademskog engleskog jezika u smislu čitanja i razumijevanja stručnog teksta, pisanja radova i govorenja o stručnim temama. Teme tekstova za obradu biraju se iz humanističkih i društvenih znanosti, a uključuju književnost, obrazovanje, jezik, povijest, kulturu, komunikaciju među različitim kulturama i sl. Dio nastave koji se odnosi na usavršavanje vještine pisanja uključuje osnovne postavke pisanja eseja i sažetaka. U svrhu unapređenja govornih vještina i javnog nastupa studenti održavaju desetominutne prezentacije na odabranu stručnu temu iza kojih slijedi diskusija uz upotrebu stručnih termina korištenih u izlaganju. Na ovaj način i studenti u mješovitim grupama imaju mogućnost individualno raditi na svojim stručnim sadržajima čitanjem i obradom za prezentaciju potrebne literature, a zatim i predstaviti ključne ideje i pojmove ostalim studentima te odgovarati na njihova pitanja u okviru diskusije.

Pitanje 3. odnosilo se na početnu dob i oblik učenja jezika.

Kada ste počeli učiti engleski jezik?

1. u vrtiću
2. u osnovnoj školi (u prva tri razreda)
3. u osnovnoj školi (u četvrtom razredu)
4. u školi stranih jezika kao izvanškolski program
5. ostalo (navedite) _____

Tablica 2. Podatci o početnoj dobi i obliku učenja engleskog jezika

	Broj studenata	Broj studenata u %
1	24	17,0
2	26	18,4
3	66	46,8
4	12	8,5
5	10	7,1
Podatak nedostaje	3	2,1
Ukupno	141	100,0

Ispitivanje je pokazalo da je najviše studenata engleski jezik počelo učiti u četvrtom razredu osnovne škole, ukupno 66 (46,8%), 26 studenata (18,4%) na početku osnovne škole, a 24 (17 %) u predškolskoj dobi, što pokazuje da oko 35%

studenata pripada fazi tzv. ranog učenja jezika. Za 12 studenata (7,1%) nastava engleskog jezika u početku je bila izvanškolska aktivnost u školama stranih jezika. Ostatak studenata (10 ispitanika, tj. 7,1%) počelo je engleski jezik učiti na neki drugi način, bilo u kasnijem školovanju ili van nekog nastavnog oblika tj. kroz slušanje pjesama ili gledanje TV programa (kao ilustracija navedeno je gledanje *Cartoon Network*-a u vrlo ranoj dobi).

Smatramo da je početna razina znanja stranog jezika vrlo bitna stavka pri organizaciji i učenju jezika struke. Naime, s obzirom na činjenicu da kolegij «Engleski jezik struke» upisuju studenti koji su ovaj jezik učili u osnovnoj i srednjoj školi, način na koji je program postavljen podrazumijeva visoku razinu poznavanja engleskog jezika. To bi u okvirima Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike odgovaralo stupnju B2 ili C1. Prema definiciji jezika struke koju su ponudili Dudley-Evans i St. John (1998, str. 4-5) minimalna razina općeg jezika potrebna za praćenje jezika struke je srednja ili napredna, («ESP is generally designed for intermediate or advanced students»). U dugogodišnjoj nastavnoj praksi rada sa studentima jezika struke primjećujemo da je stvarna situacija ipak drukčija, jer se u okviru ovih grupa pojavljuju studenti niže razine znanja (unatoč činjenici da su engleski jezik formalno učili 8-9 godina) koji teško prate nastavni program i smatraju ga napornim i zahtjevnim. S druge strane, pojavljuju se studenti s vrlo visokim stupnjem znanja koji traže više, a rad u grupi u kojoj je razina znanja različita također smatraju napornim, jer im ne predstavlja izazov. Takvi studenti željeli bi posebno organizirane grupe. U tom bi se slučaju međutim nastava stranog jezika morala organizirati po kriteriju stupnja opće jezične kompetencije, a ne struke.

Pitanje 4. odnosilo se na korištenje engleskog jezika u svakodnevnim situacijama.

Tablica 3. Podatci o korištenju engleskog jezika u svakodnevnim situacijama

	Broj studenata	Broj studenata u %
1 nikad	4	2,8
2 povremeno	82	58,2
3 često	34	24,1
4 svakodnevno	21	14,9
Ukupno	141	100,0

Prema rezultatima najviše studenata (58,2%) koristi jezik povremeno, 24,1% smatra da jezik koristi često, a 14,9% ispitanika engleskim se služi svakodnevno. Najmanji broj ispitanika (samo 4 studenta) izjavio je da engleski jezik ne koristi nikada.

S obzirom na širu jezičnu kompetenciju u okviru pitanja 5. zanimalo nas je kojim se ostalim stranim jezicima studenti služe, jer nastavnici Centra za strane

jezike Filozofskog fakulteta, koji izvode nastavu «Stranog jezika struke», smatraju da bi studenti trebali poznavati barem dva strana jezika. Shodno tome, uz obvezni jezik, ponuđena je mogućnost upisivanja jednog izbornog svjetskog jezika. Na pitanje kojim se stranim jezikom aktivno služe, najveći broj studenata, njih 74 (52,5%), odgovorio je da se služi samo engleskim, 44 ispitanika (31,2%) služi se još jednim stranim jezikom osim engleskog, a 18 studenata (12,8%) govori više od 2 strana jezika. Navedeni jezici uglavnom su njemački, francuski, talijanski i španjolski.

Pitanje 6. odnosilo se na načine učenja stranog jezika koje studenti smatraju učinkovitim i poželjnim. Najviše studenata, preko 70%, želi engleski jezik učiti putem komunikacije. Najčešće navedeni tipovi komunikacije su diskusije, komunikacija nastavnik-student, komunikacija među studentima putem rada u parovima i grupama, izlaganje mišljenja, a navedena je i komunikacija s izvornim govornicima engleskog govornog područja. Iz toga proizlazi da govor i razgovor u nastavi stranog jezika studenti smatraju ključnim i često upozoravaju na važnost izvođenja nastave u okviru manjih grupa da bi se svaki student uspio govorno izraziti. Ovakvo viđenje nastave jezika struke nameće pitanje do kojeg je stupnja nastava jezika struke komunikacijska. Isto pitanje postavljaju Hutchinson i Waters (1984) te zaključuju da je ovaj vid nastave jezika struke, iako vrlo bitan, često zanemaren.

Nakon učenja govornom komunikacijom za studente po važnosti slijedi učenje putem slušanja. Za ovaj vid učenja odlučilo se preko 40% studenata, a pri tom navode rad na audio materijalima, vježbe razumijevanja slušnog materijala, važnost video materijala u nastavi (slušanje i gledanje), te učenje uz glazbu i filmove.

Sljedeća jezična vještina koju prema rezultatima treba razvijati u nastavi je čitanje. Trećina studenata (oko 36%) smatra ovaj način rada bitnim. Kao primjer studenti navode čitanje na engleskom jeziku općenito, zatim čitanje književnih djela na engleskom jeziku i čitanje stručne literature na engleskom jeziku.

U okviru ovog pitanja o najučinkovitijem načinu učenja engleskog jezika, najniža učinkovitost pripisana je učenju putem Interneta (10%).

Pitanje 7. odnosilo se na osobnu procjenu znanja engleskog jezika.

Tablica 4. Podatci o osobnoj procjeni znanja engleskog jezika

	Broj studenata	Broj studenata u %
1 loše	4	2,8
2 dobro	34	24,1
3 vrlo dobro	89	63,1
4 izvrsno	13	9,2
Podatak nedostaje	1	0,7
Ukupno	141	100,0

Najveći dio studenata (89 ispitanika) smatra da vrlo dobro vlada engleskim jezikom. Slijedi 34 ispitanika koji smatraju da engleski znaju dobro. 13 studenata navodi da engleski zna izvrsno, a samo 4 studenta odlučila su se za opciju loše. Na osnovu dosadašnjeg iskustva čini se da su studenti u procjeni vlastitog znanja bili prilično objektivni, jer je prosječna završna ocjena u prethodne dvije generacije koje studiraju prema “bolonjskim” programima bila vrlo dobar.

Pitanje 8. odnosilo se na stav i motivaciju studenata u odnosu na učenje stranih jezika.

Tablica 5. Pitanje 8. Učenje stranih jezika općenito za Vas osobno je:

1	2	3	4
ogroman napor	učim samo radi obveze u školi i studiju	volim učiti strane jezike	uživam u otkrivanju i učenju novih jezika

Tablica 6. Podatci o stavu prema učenju stranih jezika

	Broj studenata	Broj studenata u %
1	2	1,4
2	27	19,1
3	82	58,2
4	29	20,6
Podatak nedostaje	1	0,7
Ukupno	141	100,0

Od četiri navedene mogućnosti preko polovice studenata (58,2%) izjavilo je da voli učiti strane jezike, a više od 20% odlučilo se za opciju “uživam u otkrivanju i učenju novih jezika”. Oko 19% ispitanika jezik uči samo radi obveze na studiju, a samo dva studenta izjavila su da im je učenje jezika ogroman napor.

Pitanjem 9. željelo se utvrditi trenutno stanje pohađanja nastave engleskog jezika u nekoj od škola za strane jezike, prvenstveno radi učenja na naprednoj razini i usavršavanja jezika, ili radi “popunjavanja rupa” u znanju u slučaju niže jezične razine. Analiza odgovora pokazala je da preko 95% studenata ne pohađa takav vid nastave, a samo tri studenta od 141 ispitanika izjavilo je da pohađa tečajeve engleskog jezika.

Što se tiče literature za matični studij (pitanje 10), najveći broj studenata smatra da je literatura za njihov studij uglavnom na hrvatskom jeziku (preko 60% ispitanika), dok se 17% odlučuje za engleski jezik. Oko 4% studenata navodi neki drugi strani jezik. Ovo pitanje, međutim, nije dalo sasvim pouzdane rezultate, jer

17% odgovora nedostaje, a razlog može biti i način postavljanja i obrade pitanja. Naime, umjesto jednog predviđenog odgovora studenti su često zaokruživali dvije ili čak sve tri mogućnosti. Kao što je već navedeno, radi se većim dijelom o studentima dvopredmetnog studija pa je samim tim i kriterij o literaturi na stranom jeziku različit za dva studija.

Sljedeća grupa pitanja (11 do 18) odnosila se na konkretne vidove rada u nastavi stranog jezika struke. Studentima su ponuđene tvrdnje s mogućnošću izbora između dva odgovora, da ili ne.

Tablica 7. Pitanja 11. do 18.

U nastavi "Engleskog jezika struke" najviše Vas zanima:	da	ne
11. Čitanje stručnih tekstova i usvajanje stručne terminologije		
12. Pisanje sažetaka, sastava, seminara i eseja.		
13. Diskusija o stručnom temama		
14. Diskusija o aktualnim temama mladih.		
15. Slušanje audio materijala.		
16. Gledanje video materijala		
17. Rješavanje zadataka putem Interneta.		
18. Ostalo		

Rezultati pokazuju da studente najviše zanimaju već spomenuti oblici nastave kao što su govorna komunikacija o aktualnim temama mladih (76,6% ispitanika), slušanje (72,3%) te gledanje video materijala (88,7%). Manje od polovice ispitanih studenata (48,2%) pokazuje interes za korištenje Interneta pri učenju jezika. Rezultati također upućuju na zaključak da se za oblike učenja vezane za stručni jezik odlučilo manje studenata. Ipak, dvije trećine studenata (63,1% ispitanika) smatra čitanje stručnih tekstova i usvajanje stručne terminologije važnim i potrebnim. Studenti, međutim, ne pokazuju izražen interes za akademskim pisanjem, jer se samo 39,7% ispitanika pozitivno izrazilo o toj vrsti aktivnosti, a nešto veći broj

Tablica 8. Podatci o važnosti učenja gramatike u kolegiju "Engleski jezik struke"

	Broj studenata	Broj studenata u %
1	6	4,3
2	55	39,0
3	71	50,4
4	8	5,7
Podatak nedostaje	1	0,7
Ukupno	141	100,0

studenata (41,8% ispitanika) izrazio se pozitivno o diskusijama na stručne teme (41,8% ispitanika). Rubriku "ostalo", uz rijetke iznimke, ispitanici uglavnom nisu ispunjavali.

Pitanjem 19. utvrdili smo značenje gramatike u kolegiju "Engleski jezik struke".

Analiza odgovora pokazala je da 50,4% studenata gramatiku smatra potrebnom (odgovor 3). 39% ispitanika smatra da je potrebno ponoviti samo neke njezine dijelove (odgovor 2). Najmanje studenata odlučilo se za dvije krajnje suprotne opcije, naime, 8 ispitanika smatra da je učenje gramatike iznimno potrebno (odgovor 4), a samo 6 da nije uopće potrebno (odgovor 1). Dosadašnji pismeni radovi studenata pokazuju da oni prilično dobro vladaju gramatičkim strukturama, ali i da postoje vrlo česte tipične pogreške na koje treba ukazivati i raditi na njihovom ispravljanju.

U okviru posljednjeg pitanja u upitniku (pitanje 20) studenti su zamoljeni da daju dva osobna prijedloga koje smatraju značajnim za unapređenje kvalitete nastave kolegija "Engleski jezik struke". Uz već navedene želje studenata, vezane za govornu komunikaciju ("diskusije, razgovori, debate"), često se navodi grupni rad i rad u parovima te važnost aktivnog sudjelovanja studenata u nastavi kao i stalno poticanje na rad od strane nastavnika. Neki od ispitanika ističu važnost domaćih zadaća kao dodatnog oblika vježbe i poticaja za individualni rad. Za bolju motiviranost studenti navode dobru komunikaciju na razini nastavnik-student, kao i opuštenu radnu atmosferu ("bez presinga" kako je to opisao jedan student). Ono što je vrlo uočljivo i učestalo se ponavlja stavljanje je naglasaka na zanimljive materijale i teme te rad na zabavne načine. Čini se da je to, zajedno s naglašavanjem relevantnosti i korisnosti za budući rad u struci, ključni pojam i u nekim stručnim radovima koji se bave problematikom jezika struke.

ZAKLJUČAK

S obzirom na izražene stavove studenata o učenju jezika na akademskoj razini i motivaciju za pojedine oblike izvođenja nastave dolazi se do nekoliko zaključaka.

U prvom redu, studenti neprestano naglašavaju važnost govorne komunikacije, razgovora i diskusije, ali oni ove oblike rada više vežu s općim, aktualnim temama, nego sa stručnima. To, kao i stalno stavljanje naglasaka na slušanje audiomaterijala (između ostalog, glazbe) i gledanje video materijala (npr. filmova) može ukazivati na opći stav prema jeziku koji se školovanjem prije akademske razine više povezuje s neobaveznim i ugodnim svakodnevnim sadržajima te se ovaj nastavni predmet doživljava skoro kao «predah od ostalih školskih obveza» (Mihaljević Djigunović, 1998, str.86). Shodno tome, studenti bi radije usavršavali idiomatske fraze tipične za govor nego proučavali i usvajali jezična obilježja stručnog teksta (internacionalizmi, pasivne konstrukcije, imenske fraze, i sl.). S druge strane, ovakav stav možemo objasniti i potrebom za upoznavanjem i razumijeva-

njem kulturoloških i civilizacijskih sadržaja koji uvijek prate učenje stranog jezika i njegov su neizostavni dio. Prelaskom na akademsku razinu studenti su, međutim, svjesni potrebe za jezikom struke, jer se od početka studija susreću s literaturom na stranom (uglavnom engleskom) jeziku. Zato u okviru jezika struke naglašavaju važnost čitanja i razumijevanja stručnih tekstova i usvajanja stručne terminologije. Nadalje, dok rad na usavršavanju gramatike većina studenata smatra potrebnim ili potrebnim u određenoj mjeri, rezultati koji se odnose na usvajanje akademskih načela pisanja na engleskom jeziku upućuju da studenti ne pokazuju izraženu motivaciju za ovakvu vrstu nastavnog rada.

S obzirom na sve navedene komponente jezika struke kao i rezultate istraživanja, čini se da uloga nastavnika jezika struke nije nimalo laka ni jednostavna te bi njihova osnovna kvaliteta morala biti fleksibilnost (Robinson, 1991. citiran u Michalakelli, 2007.). Ova osobina odnosi se na sposobnost nastavnika za podučavanje različitih vidova jezika -od općeg do stručnog, kao i uvažavanje potreba različitih grupa studenta. Želja nam je, stoga, da nastavnici jezika struke i nadalje kvalitetno ispunjavaju ciljeve i svrhu kolegija, ali i da istodobno uviđaju i prihvaćaju specifične potrebe studenata radi njihove bolje motiviranosti, a samim tim i uspješnosti učenja. To je moguće ostvariti i primjenom nekih konkretnih prijedloga iz ovog ispitivanja kao što su komunikacijski pristup nastavi, timski rad te uporaba suvremene tehnologije u kontekstu jezika struke.

LITERATURA: vidi popis literature u inačici članka na engleskom jeziku

Prilog 1.

UPITNIK

u svrhu utvrđivanja dosadašnjih postignuća u učenju engleskog jezika i interese studenata za kolegij "Engleski jezik struke" na Filozofskom fakultetu u Zagrebu

1. Spol (zaokružite) M Ž
2. Student –ica (navedite studijsku grupu) _____
3. Kada ste počeli učiti engleski jezik?
 1. u vrtiću
 2. u osnovnoj školi (prva tri razreda)
 3. u osnovnoj školi (u četvrtom razredu)
 4. u školi stranih jezika kao izvanškolski program
 5. ostalo (navedite) _____

4. Vaša subjektivna procjena koliko često koristite engleski jezik u svakodnevnicima:

1	2	3	4
nikad	povremeno	često	svakodnevno

5. Osim engleskog jezika aktivno se služite:

a/ samo engleskim

b/ jednim jezikom (navesti kojim) _____

c/ s više jezika (navedi) _____

6. Osobno za Vas je najučinkovitije učenje engleskog jezika:

a/ putem slušanja

b/ čitanjem

c/ Internetom

d/ komunikacijom

e/ navedite ostalo _____

7. Općenito gledano, možete reći da je Vaše znanje engleskog jezika (zaokružite):

1	2	3	4
loše	dobro	vrlo dobro	izvrsno

8. Učenje stranih jezika općenito za Vas je:

1	2	3	4
ogroman napor	učim samo radi obveze u školi i studiju	volim učiti strane jezike	uživam u otkrivanju i učenju novih jezika

9. Pohadate li trenutno nastavu engleskog jezika u nekoj od škola za strane jezike?

a/ ne

b/ da

c/ ne želim odgovoriti

10. S obzirom na dosadašnje Vaše iskustvo, literatura za Vaš studij uglavnom je:

a/ na hrvatskom jeziku

b/ na engleskom jeziku

c/ na nekom drugom jeziku (navedite kojim) _____

